

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felzárkások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtak
ak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1913.

XLII. évfolyam 12. szám.

Csütörtök, január 16.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebb magyar lapja a „Torontál” negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szükségünk nagyhangú szövegekkel a közönség elé állni, hanem egyszerűen fölkerjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz híven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hirszoigáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 24 kor.
Félévre . . . . . 12 kor.
Negyedévre . . . . . 6 kor.
Egy hónapra . . . . . 2 kor.

A „Torontál” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

A nemzetközi helyzet.

— jan. 16.

A külpolitikai helyzet a tegnapi napon ismét komoly fordulatot vett. Ez a fordulat már jóideje előrelátható. A Balkán-szövetség ugyanis nem éri be azzal az óriási területtel, melyet Törökországtól elhódított, hanem a törökök által még mindig hősiesen tartott Drinápolyt, sőt a meg sem szállott, de még csak meg sem fenyegetett aegei szigeteket is követeli. Törökország pedig, melyet nemcsak fontos stratégiai és gazdasági érdekek, hanem kegyeletes emlékek is fűznek Drinápolyhoz, — ezen a ponton már csak azért sem hajlandó engedni, mert nem mer szembenézni a belső elégedetlenséggel, mely ennek az engedékenységgel nyomában járna.

Régóta világos, hogy ezen a ponton meg fognak akadni a londoni béketárgyalások. És ez a régóta előrelátható tény tegnap be is következett. A Balkán-szövetség kiküldöttei tegnap elhatározták, hogy végleg megszakítják a tárgyalásokat, ultimátumot intéznek a törökökhöz, egyúttal pedig a fegyverszünetet megszüntnek jelentik ki és csapataik parancsnokait a hadi operációk újrafölvételére utasítják. A londoni határozat híre elment Bulgáriába, Szerbiába és Görögországba, ahonnan csakhamar az az instrukció érkezett a londoni követekhez, hogy utazzanak haza.

Ez volt a helyzet tegnap. Mára azonban egy kicsit, nagyon keveset, megengyhült a szituáció. A nagyhatalmak követi ugyanis már korábban elhatározták, hogy ha a közvetlen béketárgyalás meg-hiusul, ők fognak békeközvetítő lépést tenni a portánál. A közvetítés céljait szolgáló jegyzék szövegét meg is állapították és a lépés megtételét holnapra tüzték ki. A Balkán-szövetség békeköve-tei belátták, hogy nem lenne ildomos a fegyverszünetet megszakítani, mielőtt még a nagyhatalmak békekísérlete meg-történt.

Igy keletkezett a tegnapi londoni határozatnak egy újabb kommentárja. Most úgy áll a dolog, hogy a nagyhatalmak esetleg holnap, esetleg még egy-két nappal később, jegyzéket nyújtanak át a portának. Ha a török kormány megfogadja a jegyzékben foglalt intelmeket és közeledést mutat a Balkán-szövetség követeléseire, akkor a béketárgyalásokat újra fölveszik. De ha a török kormány a nagyhatalmak felszólításának sem enged, akkor — de mindenesetre csak a török válaszjegyzék után — a Balkán-szövetség kiküldöttei csakugyan elutaznak Londonból, a fegyverszünet véget ér és az ellenségeskedések újra kezdődnek.

A döntés tehát Törökország kezében van. A dilemma pedig nagyon súlyos. Vagy le kell mondani Drinápolyról és a szigeteknek legalább egy részéről, vagy újra kell kezdeni a háborút, megkockáztatván még Konstantinápolyt is. Igazán nagy adag optimizmus kell hozzá, hogy az ember még ma is békét reméljen. Sokkal, de sokkal több jogosultsága van annak a föltevésnek, hogy már a jövő héten ismét friss vér fog folyni a Balkánnak máris annyi vérrel áztatott földjén.

Szóval, mi tagadás benne, a helyzet ismét megkomolyodott. A láthatár újra beborult. Attól kell tartani, hogy még nem fogytunk ki a balkáni események borzalmaiból. De azért teljes nyugalommal nézhetünk az események elé. Van még remény arra is, hogy nem lesz újabb háború Törökország és a Balkán-szövetség államai közt. De ha lenne is, attól már igazán nem kell tartani, hogy a netalán kiújuló lángok hozzánk is át-ésapnak. Mert a londoni tanácskozásoknak azért megvolt az a gyümölesük, hogy Európa politikai helyzetét — tekintet nélkül a Balkán lokális utóbonyodalmaira — előnyösen változtatták meg.

Torontálvármegye rendkívüli közgyűlése.

— Sajtó tudósítónktól. —

Nagybcskerek, jan. 16.

Torontálvármegye törvényhatósága ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az időközben összegyűlt ügyeket intézte el. A közgyűlés csöndesen és gyorsan folyt le, miután nagyobb érdekű ügyek nem voltak a tárgysorozaton.

A közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

Pap Géza üdvözlése.

Miután az elnökölő főispán megnyitja az ülést, napirend előtt megemlékezik Pap Géza báró kitüntetéséről. Pap Géza valamikor a vármegye tisztviselője volt, azután pedig évek hosszú sora óta a vármegye törvényhatóságának egyik leglelkesebb és legbuzgóbb tagja, aki sokat munkálkodott Torontálvármegye érdekében s így kitüntetése örömmel kell, hogy eltöltsen Torontálvármegye törvényhatóságát is. Meleg szívvel és örömmel köszönti tehát Pap Géza bárót a törvény-

hatóság nevében kitüntetése alkalmából. (Zajos éljenzés.)

Ezután még meleg szavakkal elparrantalta az elnök az elhunyt Zachariás Sándor segédhivatali főnököt, majd áttértek

a tárgysorozatra.

Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző előadásában a következő ügyeket intézték el vita nélkül:

Budapest székesfőváros levele az orsz. betegápolási pótdaló felemelése ellen indított mozgalmanak támogatása iránt. — Napirendre térnek fölötte.

Mosonvármegye levele az építési szabályrendeleteknek országosan s egy-ségesen központi minta szabályrendeletek alapján való megalkotása tárgyában. — Tudomásul veszik.

Hunyadvármegye határozata az adót és illetéket megállapító, illetve kirovó közegek vagyoni felelősségének kimondása tárgyában. — Pártolják.

Kolozsmegye határozata a jegyzők és segédjegyzők illetményrendezése tárgyában. — Tudomásul veszik.

Ugoesavármegye határozata utlevelek kiállításakor a törvényhatóság részére szedendő pótdíj engedélyezése tárgyában. — Pártolják.

Hevesvármegye határozata az Egerben s egyúttal az összes vármegyei székhelyeken létesítendő kereskedelmi és iparkamarák felállítására iránt. — Napirendre térnek fölötte, miután Torontálvármegye a maga részéről a vármegye székhelyen létesítendő kamara ügyében már régebben akciót indított.

Az orsz. magyar iparművészeti társulat felszólítása a társulat kötelékébe való lépés iránt. — A vármegye rendes tagnap belép a társulatba.

A Délmagyarországi méhészegylet kérelme támogatás iránt. — Kiadják támogatás végett a megyei gazdasági egyesületnek.

Pozsonyvármegye határozata a köz-igazgatásnak államilag kinevezett tisztviselőkkel való ellátása tárgyában. — Napirendre térnek fölötte.

Bielek Antal m. tb. főjegyző több nyugdíjazási ügyet referál, amelynek értelmében Bánlaki András árvaszéki ülnököt és Vogl Dezső tb. főszolgabíró munkaképtelenség folytán nyugdíjaznak s több özvegy nyugdíját megállapítják.

Ezután a többi ügyeket vita nélkül az állandóválasztmány javaslata értelmében gyors egymásutánban elintézték, úgy, hogy a közgyűlés 11 órára véget ért.

HIREK.

— **A megyei tisztikar köréből.** Torontálvármegye főispánja a mai rendkívüli közgyűléséből kifolyólag dr. Watay-Pelbárt Endre megyei alügyész tiszteletbeli főügyésszé, Demkó István és Farkas Vince megyei aljegyzőket pedig tiszteletbeli főjegyzők névezte ki.

Ugyancsak a vármegye mai közgyűlése Zsiros Imre antalfalvai főszolgabíró a VII-ik fizetési osztályba megválasztotta.

— **Izraelita istentisztelet.** A nagybcskerek-i izraelita templomban a péntek esti istentisztelet d. u. fél 5 órakor kezdődik.

— **Az új lugosi püspök fölszentelése.** Tegnapelőtt folyt le fényes ünnepségek között dr. Freniú Valérnak, az új lugosi görög katolikus román püspöknek fölszentelése Balázsfalván. A fölszentelést Mihályi Viktor gyulafehérvári és fogarasi görög katolikus érsek-metropolita végezte fényes segédlettel. Radu Demeter nagyváradi és Hosszu

Vazul szamosujvári görög katolikus püskökök asszisztáltak a fölszentelési szertartásnál.

— **Temetés.** Ma délután kísérték örök nyugalomra az elhunyt Zachariás Sándor megyei segédhivatali főnököt. A temetésen megjelentek a vármegye tisztviselői Jankó Ágoston alispán vezetésével, azonkívül nagyszámu gyászoló közönség. A gyászszerzartás a Váraljai-utcai gyászházban folyt le, amely után kivitték az elhunytat a róm. kath. temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték.

— **Nagy idők tanuja.** Vettük a következő gyászjelentést:

Alóliroftak saját, valamint számos rokonaik nevében fájdalommal telt szívvel jelenik felejthetetlen férj, illetve édesapa, após, nagypapa és rokon, Malonyay István 1848. ny. honvédtiszt-hadnagy f. évi január hó 14-én éjjel negyed 10 órakor, életének 82-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 16-ikán délután 3 órakor fogtak a róm. kath. vallás szertartásai szerint a gyászházban (Váraljai-utca 31. sz.) beszenteltetni és innen a helybeli róm. kath. sírkertben, a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 17-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli róm. kath. plébániatemplomban az Egek Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1913. évi január hó 15-én. Özv. Malonyay Istvánné szül. Napholtz Hermína neje. Malonyay István, Malonyay Pál, Malonyay Sarolta, Till Mátyásné szül. Malonyay Irma, Malonyay János gyermekei. Till Mátyás veje. Malonyay Jánosné szül. Ittinger Teréz menyje.

Az elhunytban Till Mátyás, volt nagybecskereki vasuti pénztáros, jelenleg oroszlamosi vasuti állomásfőnök apósát gyászolja.

— **Adományok a hírlapírószövetség javára.** Lenkei Lajos, a „Pécsi Napló” szerkesztője, Csathó Gy. Gyula villányi gyógyszerész alapító-tagdíja címén 200 koronát küldött a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége szegedi pénztárának. Lekly Gyula királyi tanácsos, a V. H. O. Sz. kassai választmányának elnöke 90 koronát gyűjtött a Szövetség segélyalapja javára. A „Szegedi Kisdedővő Jótékony Nőegylet” kebelében működő Leányegyesület titkára: Tóth László az egyesület nevében 30 koronás adományt adott át a Szövetség vezetőségének. Lenkei Lajos és Brájjer Lajos dr., a V. H. O. Sz. alelnökei 10–10 koronás adománnyal gyarapították a Szövetség vagyonát. Az adományokért hálás köszönetét fejezi ki a V. H. O. Sz. elnöksége.

— **Köszönet.** Özv. dr. Mihálovits Ödönné és dr. Mihálovits István 50 koronát adományoztak Törzsvárnok köztség szegényalapja javára, amiért hálás köszönetet mond a köztség előljárósága.

— **A zombolyai szabadliceumból.** Mint Zombolyáról jelentik, a kulturális egyesület ottani szabadliceumában vasárnap, e hó 19-ikén dr. Schira Endre tart előadást a szocializmusról.

— **Meghosszabbították a vasuti szabadjegyeket.** Mint a Budapesti Tudósító értesül, a kereskedelemügyi miniszter az 1912. évre kiállított államvasuti kedvezményes évi bérlet- és szabadjegyek érvényességét e hó 31-ikéig bezárólag meghosszabbította. Ez a meghosszabbítás nem vonatkozik az időleges szabadjegyekre és a kedvezményes igazolványok egyéb neveire; jelöl a féláru menetjegy váltására jogosító arképes igazolványok csak az esetben jogosítanak kedvezményes utazásra, ha azok az 1913. évre megfelelően érvényesítve vannak.

— **A hajóközlekedés beszüntetése az Aldunán.** A Dunagőzhajós társaság közli, hogy a Zimony—Belgrád—Pancsova között közlekedő helyi hajó meneteit jégzajlás miatt további intézkedésig beszüntette.

— **Pancsova hétosztályú polgári iskolát kér.** Pancsováról jelentik: A város egy felterjesztésben azt kéri a közoktatásügyi minisztériumtól, hogy állami polgári fiúiskoláját gazdasági irányban hétosztályúvá fejlesztesse. Ez az iskola hitvatva volna a bolgár kertésznek, vala-

mint a szőlésznek és borászatnak nagyobb lendületet adni.

— **Megfagyott ember.** Magyarajdány községből jelentik, hogy tegnap hajnalban a község határában fuvarozó munkások megfagyva találták Almásy József munkásembert. A szerencsétlen munkás a szomszédos faluból igyekezett hazafelé. Az uton valószínűleg leült pihenni, elaludt s úgy érte a halál.

— **Gyilkosság vagy baleset.** A Muzslyára vezető országúton tegnap késő éjjel az ott járó Tóth János esendőr egy üresen álló kocsi akadt, mely előtt két ló volt befogva. A esendőr kereste a kocsi gazdáját s csakhamar meg is találta a közel árokban vérbefagyva. Az esetet rögtön bejelentette a közelfekvő kórházban levő orvosoknak, dr. Fischer Reginának és dr. Fischer Gyulának, akik azonnal megjelentek a helyszínen. Mikor a talált embert megvizsgálták, akkor azonban már kiszüvedett. A homlokán egy mély, hosszú, véres seb volt, de hogy ezt hogy kapta, azt még nem lehetett megállapítani. A rejtélyes ügyben a vizsgálatot megindították.

— **Merénylő asszony.** Kocsis József deszki lakos elhagyva családját, vadházasságra lépett Mazuh Erzsébettel, kinek férje kinn van Amerikában. Kocsis a napokban visszatért törvényes feleségéhez és gyermekeihez s amikor Mazuh Erzsébet ezt megtudta, egy hatlővetű revolverrel kezében berontott Kocsisra és a konyhában éppen reggeliző Kocsisra kétszer rálőtt. Kocsis, kit a golyók nem találtak, családjával együtt megrémülve futott a belső szobákba a felbőszült, rikoltozó némbor elől, aki a revolverrel ide is üldözte Kocsist s amikor sikerült az egyik ajtót előtte elrekeszteni, Mazuh az ajtó mögött kétszer keresztülött, majd az udvarra került s az ablakon keresztül célozva, a fegyverben levő két utolsó golyót is a szobában levő Kocsisra lőtte, azonban a hat golyó közül szerencsére egy sem talált. A nagy lövöldözésre összefutottak a szomszédok s végre sikerült lefogni a dühöngő asszonyt, kit a esendőség letartóztatott.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népléptár. A volt esküdtészeki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5–7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Színház, irodalom.

** **Hamlet.** Ismét szép művészi estét nyújtott tegnap Könyves Jenő színtársulata. A társulat ugyanis Hamletet adta elő s örvendetes, hogy az előadásban meglehetősen szépszámu közönség jelent meg. A címszerepet Könyves Jenő adta, akinek Hamlet egyik legkiválóbb alakítása s megállapíthatjuk, hogy Könyves legjobb Shakespeare-színészeink közül való. Csupa mélység, szin és erő az alakítása s minden részletében gondosan, szeretettel dolgozza ki szerepét, úgy, hogy lebilincseli és megrázza a nézőt játékának természetes igazságával. A közönség nagy élvezettel nézte a kiváló alakítást s lelkes ovációban részesítette Könyvest. A többi szereplők szintén mind kifogástalanok voltak.

** **A délvidéki szinikerület pályázata.** Tegnap közöltük azoknak névsorát, akik a délvidéki szinikerület igazgatására pályáztak. Most pótlólag még közöljük, hogy a kerületre pályázott Marházi Miklós kecskeméti szinigazgató is, akivel a pályázók száma összesen kilenc.

(*) **Kisbürgözdől Vaterlóg.** Ez a címe Rákosi Viktor új ifjúsági regényének, melynek közlését most, újévkor kezdette meg Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja, a Jó Pajtás. A pompás humorral írt, jó magyar levegőjű regény egyike a kitünő író legjobb ifjúsági regényeinek, már eddigi részeiben is általános érdeklődést kelt. A Jó Pajtás január 12-iki számába e regényen kívül még Lampérth Géza, Rudnyánszky Gyula és Benedek Elek irtak verseket, Bér Böske és Szemere György elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör kalandjainak új sorozatát, egy szép kis Bagoly urfit mutat be illő díszben, Zsiga bácsi mulatságos mókát közöl Csutora Janesiról. A regények szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki: előfizetési ára negyedévre 2 koron 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványsszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

A háborus események.

A haldokló béke. — **A nagyhatalmak jegyzéke.** — **Készülődések az új harcra.** **Harc a tengeren.** — **Monarchiánk és Románia.** — **Az albán kérdés.** — **A tőzsde.**

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai helyzetet legjobban azzal lehet jellemezni, ha azt mondjuk, hogy haldoklik a béke. Mivel pedig már hosszú idő óta haldoklik, a hosszú haldoklásnak halál a vége. A nagyhatalmak már megszövegezték a Törökországnak átnyújtandó jegyzéket, amelyet nagykövetük útján ma adnak át Konstantinápolyban, de minden jelentés arról szól, hogy a jegyzéknek nem lesz eredménye s így a legközelebbi napokban újból kitör a háború.

Mai jelentéseink a következők:

A haldokló béke.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A szövetséges államok delegátusai tegnap este konferenciát tartottak, melyen elhatározták, hogy ha Törökország a nagyhatalmak jegyzékére nem ad kedvező választ, felkérjük Grey külügyi államtitkárt, hívja össze még egyszer a konferenciát. Ha Törökország ezen az ülésen is megmarad eddigi álláspontja mellett, akkor a delegátusok befejezetnek nyilvánítják a tárgyalásokat.

A bolgár delegátusok úgy nyilatkoznak, hogy nem hisznek a békés kibontakozásnak. De különben is helyesebbnek tartják, ha újból megkezdik a háborút, mert így sokkal gyorsabban oldják meg a kérdéseket, mint a hosszú tárgyalásokkal.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A nagykövetek tegnap ülést tartottak, melyen arról tanácskoztak, hogy miképpen lehetne még a háború kitérését megakadályozni, vagy ha ez nem sikerülne, a háború lokalizálni.

A nagyhatalmak jegyzéke.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A

nagyhatalmak konstantinápolyi nagykövetei tegnap megkapták kormányaik részéről a portának közvetlenül átnyújtandó jegyzék végleges szövegét.

A nagyhatalmak a jegyzékben barátságosan, de nyomatékos hangon figyelemztetik a portát, hogy mondjon le Drinápolyról, mert ha ettől a földrajzilag igen komplikált helytől eltekint és visszavonul a csataldzsai vonal mögé, Konstantinápolyt sokkal könnyebben megvédeheti, míg Drinápolytól folytonos surlódások lesznek a bolgárokkal. Rámutat továbbá a jegyzék Törökország súlyos pénzügyi helyzetére s hangoztatják a nagyhatalmak, hogy ha Törökország folytatja a háborút, Európa megvonja tőle a pénzügyi támogatást. Kifejti még a jegyzék, hogy a háború folytatása esetén Törökország ázsiai birtokait is veszedelem fenyegeti.

Ez utóbbival a jegyzék arra céloz, hogy Oroszország megvalósítja azt a tervét, hogy Örményországot okkupálja.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a nagyhatalmak itteni nagykövetei Pallavicini örgróf osztrák-magyar nagykövettel élén, ma nyújtják át kormányaik együttes jegyzékét.

Ugyanez a távirat jelenti, hogy a nagyhatalmak jegyzékétől semmi eredményt nem várnak.

Készülődések az új háborúra.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, tegnap este miniszteri tanácskozás volt, amely a kiszivárgott hírek szerint a háború folytatása mellett nyilatkozott. Általában egész Konstantinápolyban rendkívül harsány a hangulat s mindenki a háború folytatását hangoztatja.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A francia katonai attasé azt jelenti kormányának, hogy a törökök Csataldzsánál teljesen fölkészültek. Az egész török hadsereget újjászervezték és fölfrissítették nagyszámu anatóliai csapatokkal s különösen nagy anatóliai lovascsapatokat vontak össze. A hadsereg türelmetlenül várja a harcot.

Harc a tengeren.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből sürgönyzik: Tegnap estefelé a „Medzsidie” nevű török cirkáló a köd leple alatt kiosont a Dardanellákból s bombázta Szyraszt, nevezetesen a löporraktárakat és löportornyokat. A török cirkáló a tengeren megtámadta a „Macedonia” nevű görög csatahajót s tizenöt lövést intézett ellene, amelyek a hajót harképtelenné tették. A görög hajó paranesnoka, nehogy a hajó a törökök kezébe kerüljön, a hajót elsüllyesztette. A „Medzsidie” ezután visszatért a Dardanellákba.

Monarchiánk és Románia.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bukaresti „Adeverul” munkatársa beszélgetést folytatott Berchtold gróf külügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy monarchiánk szükség esetén teljes erővel támogatja Romániát.

Az albán kérdés.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Jovanovics szerb követ most Belgrádba utazik, hogy jelentést tegyen Berchtold gróffal Albánia határa dolgában folytatott tárgyalásokról. A bécsi jelentés szerint monarchiánk átengedné

Szerbiának Prizrent, Djakovát és Dibrát, Skutari és Ipek azonban Albániáé kell, hogy maradjon.

A tőzsde.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a vezetőértékek árfolyama a déli zárlekor a következő volt: Magyar Hitel 801.75, Osztrák Hitel 616, Koronajáradék 83, Jelzáloghitelbank 420, Leszámitoló Bank 511, Hazai Bank 283, Magyar Bank 516.50, Rimamurányi 711, Salgótarjáni 741, Közúti Vasut 677, Villamos Vasut 366.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf a képviselőház elnöke a képviselőházat január 22-én d. e. 11 órára hívta össze. Az ülés tárgya: a legközelebbi teendők megállapítása.

Tisza István gróf és a szocialisták.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A munkapárti klubban tegnap igen sokan voltak főn és élénk eszmecsere folyt a választói jogról. Az eszmecsereben Tisza István gróf is résztvett s lejtette a kormány javaslatának egyes részleteit. Nagy érdeklődést keltett Tiszának az a kijelentése, hogy ha a szocialisták mint tisztességes ellenfelek küzdenek, sokat elérhetnek a diskutabilis részekenél. Ezek közé azonban nem tartozhat a korhatár kérdése, de elérhetnek más fontos mozzanatoknál sikert. Ellenben erőszakossággal csak eljátszák azt a jóakaratot, amelyvel ma minden polgári tényező velük szemben viseltetik.

A miniszterelnök Lovranában.

Budapest, jan. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lovranából jelentik, Lukács László miniszterelnök ott esőndes visszavonultságban üdül. A miniszterelnök még több napig marad Lovranában.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.87
Buza (októberre)	12.06
Rozs (áprilisra)	10.28
Rozs (októberre)	9.72
Zab (áprilisra)	10.89
Zab (októberre)	9.18
Tengeri (májusra)	7.72
Tengeri (júliusra)	7.90

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Hirdetmény.

1568-3.1

A Nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet mint Részvénytársaság felszámolása az 1912. évi december hó 12-ikén tartott közgyűlésén elhatározatván, a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében ezennel felhívjuk intézetünk hitelezőit, hogy a felszámolás alatti Nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet mint Részvénytársasággal szemben fennálló követeléseiket hat hónap alatt érvényesítsék.

Az igazgatóság.

Egy elegáns szép szán eladó Klein Bernátnál Nagybecskereken.

1563 32

Perjámosi járás főszolgabírájától: 94-1913. szám. 1556 33

Pályázati hirdetmény.

Torontál-vidék perjámosi járásban Sárafalva székhellyel megüresedett körorvos állásra pályázatot hirdetek.

A kör községei: Sárafalva, Egres, Nagy-szentpéter és Ujszentpéter.

A lakosság száma 11500. A lakók román, szerb és német ajktak.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII t.c. értelmében évi 1600 korona törzsfizetés és négy ízben 200-200 kor öltödéves korpótlék, Sárafalva községtől 600 kor évenkénti fizetésikiegészítés, 1000 kor labór és Sárafalva községtől természetbeni lakás.

Egyben megjegyzem, hogy Egres község a körből ki akar válni, mely ügy jelenleg folyamatban van.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények folyó évi február hó 10-ig hozzánnnyúl is inkább nyújtandók be, mert az el-késletten vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Perjámos, 1913. évi január hó 5.

Dr. Sal, főszolgabíró.

A fővárosba való átköltözés miatt, eladom az egész üzleti berendezést

nikkei állványokat kirakatokba, mosótárgyakat és butor-darabokat.

Jónász Bertalan.

1566-21.

Szöllőtulajdonosok figyelmébe!

Hasított AKÁCFA-SZÖLLŐKARÓT

1.25, 1.40 és 1.55 méter hosszban, esetleg hosszabbat is,

AKÁCFA GÖMBOSZLOPOT, valamint mindennemű

PUHAFÁ-SZÖLLŐKARÓT szállít alantjegyzett cég.

Ajánlatkiváratraszivesen adatik

FRANKL JAKAB

fakereskedő, Nagyikinda.

1543 x.2

Allandó szükségletből

mindenféle gummicikkek, sérvkötők, haskötők, gummiharisnyák, köt-szerek, gyógyárak, illatszerek, krémek, puder, hajfestékek, szemüvegek, háztartási és photografiai cik-kek, olajfestékek és falfestékek

megbeszélés szerinti előnyárban kaphatók

Kovács Sándor drogértelájában Nagybecskereken.

Telefon 43 1176-123 Telefon 43.

NAGYTEREMIAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás

a f. é. február hó 16-án délután 2 órakor a takarékpénztár helyiségében tartandó

XV. évi rendes közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldetése.
2. Az igazgató évi jelentése és a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg és osztalék megállapítása, valamint a felmentvény iránti határozat hozatal.
5. Négy igazgatósági tag és felügyelő-bizottsági tagnak választása.

Máriafölde 1913. évi január hó 13-án.

Junker Antal s. k. elnök.

A közgyűlésen résztvenni óhajtok figyelmeztetnek, hogy alapszabályaink 12. §-a értelmében neveikre irt részvényeiket alapszabályaink 14. §-a értelmében a szelvényekkel együtt legalább 2 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézeti pénztárnál térítvény mellett letenni tartoznak.

Activa.						Mérleg-számla 1912. évi december 31-én.						Passiva.					
Főkönyvi lapszám	Vagyon	K	f	K	f	Főkönyvi lapszám	Teher	K	f	K	f	K	f				
25	Készpénz	54873	67			1	Részvénytőke	200000	—								
122	Értékpapírok	200	—			26	Tartalékalap	75624	05								
55	Váltók 440076-17					19	Betétek	972996	03								
	Jelzál. biztosítva 581526-—	1021602	17			12	Törzsbetét	51394	82								
51	Törlesztéses jelzálogkölcson	457976	96			120	Visszleszámítás	28300	—								
135, 187, 191, 192, 198, 2, 3, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 20, 21, 24, 26, 33, 33, 39, 41, 44, 46, 46,	Adósok	42705	07			99	Továbbított törl. jelz.-kölcson	201070	04								
177	Kölcsönök kötvényre	120	—			22, 31, 32, 35, 43, 47, 54	Hitelezők	1111	37								
40	Girószámla az Osztrák magyar banknál	690	94	1578168	81	181	Átmeneti kamat	16361	27			1547062	58				
						27	Fel nem vett osztalék	205	—								
						126	Nyereségáthozat 1244 55										
							Nyereség 29861 68						31106 23				
													1578168 81				

Tartozik.						Veszteség-nyereség-számla.						Követel.					
Főkönyvi lapszám	Veszteség	K	f	K	f	Főkönyvi lapszám	Nyereség	K	f	K	f	K	f				
162	Tökésített betétkamat	38851	99			126	Átbezárás a múlt évről	1244	55								
169	Tökésített törzsbetétkamat	2669	76			42	Váltókamat	77127	71								
52	Kifizetett betétkamat	2411	94			176	Kötvénykamat	32	84								
30	Visszleszámítási kamat	11232	47			4	Törl. jelzálogkamat	18461	—								
53	Adó	4506	75			10	Folyószámla kamat	2256	13								
146	Betétkamatadó	4389	38			16	Jutalék	1470	38								
5	Fizetések	6240	—			8	Különféle kamatok	1540	10			102132	71				
156	Házbér	300	—														
50	Irodaköltségek	424	19	71026	48												
126	Nyereségáthozat 1244 55																
	Nyereség 29861 68																

Máriafölde, 1912. évi december 31.

A könyvelésért: **Frecot Zoltán** s. k.

Junker Márton s. k., pénztárnok.

Frecot Miklós s. k., v.igazgató.

Junker János s. k.

Junker Miklós s. k.

Junker Márton s. k.

Mayer György s. k.

Kreuter s. k.

Junker Antal s. k.

Reinlein Gyula s. k.

Junker József s. k.

Jelen mérleget, veszteség-nyereség-számlát a fő- és mellékönyvekkel egyeztetjük és minden részükben helyesnek találtuk.

Máriafölde, 1913. január hó 1.

Junker Károly s. k., f.-b. tag.

Kunst Miklós s. k., f.-b. elnök.

Kunst István s. k., f.-b. tag.